

किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेतर्गत पणन
हंगाम २०२२-२३ मधील खरेदी करण्यात आलेले
धान, सीएमआर व भरडधान्य वाहतूकीचे दर निश्चित
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : विसउस/धा.तां.वा./हं २२-२३/प्र.क्र.११/२०२३/का.२(ख)

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक:- ०८ नोव्हेंबर, २०२३.

वाचा:

१. केंद्र शासनाचे पत्र क्र.१९२(१४)/२०१८-FC A/cs, दि.०६.०५.२०१९.
२. राज्यस्तरीय समितीच्या दि.२५.११.२०२१ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
३. राज्यस्तरीय समितीच्या दि.०७.०६.२०२२ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
४. शा.नि. अ.ना.पु व ग्रा.सं-विसउस/धा.तां.वा./हं/प्र.क्र.२६/२०२२/का.२(ख) दि.१०.१०.२०२२.
५. वित्त विभागाच्या मान्य टिप्पणी नुसार दि. ३१.०५.२०२३.

प्रस्तावना :- केंद्र पुरस्कृत किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेची अंमलबजावणी भारतीय अन्न महामंडळाच्या वतीने राज्य शासनाकडून करण्यात येते. शेतकऱ्यांना त्यांच्या उत्पादनासाठी हमीभाव मिळावा हा या योजनेचा प्रमुख उद्देश आहे. पणन हंगाम २०१६-१७ पासून “विकेंद्रीत खरेदी योजना” संपूर्ण राज्यात राबविण्यात येत असून सदर योजनेत धान व भरडधान्य खरेदी बिगर आदिवासी क्षेत्रात मार्केटिंग फेडरेशन, मुंबई यांचेमार्फत व आदिवासी क्षेत्रात आदिवासी विकास महामंडळ, नाशिक यांचेमार्फत करण्यात येते. सदर अभिकर्ता संस्थांनी खरेदी केलेला धान मिलर्सकडून भरडाई करून तयार झालेला सीएमआर भारतीय अन्न महामंडळाकडे जमा करण्याऐवजी तो संबंधित मिलरमार्फत जिल्ह्याच्या शासकीय गोदामात जमा करण्यात येतो. राज्य शासन, केंद्र शासन व भारतीय अन्न महामंडळ यांच्यात झालेल्या करारनाम्यानुसार किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेतील सीएमआर व भरडधान्य राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा योजनेअंतर्गत लाभार्थ्यांना वितरीत करण्याची प्राथमिक जबाबदारी राज्य शासनाची आहे. केंद्र शासनाने धान व सीएमआर वाहतूक दर निश्चिती संदर्भात दि.०६.०५.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार राज्यस्तरीय समितीने निश्चित केलेल्या वाहतूकीच्या एसओआर (Schedule of Rates) वर आधारीत जिल्हास्तरावर करण्यात आलेल्या निविदा प्रक्रिया अंती प्राप्त वाहतूक दरास राज्यस्तरीय समितीची मान्यता घेऊन सदरचे दर मंजूरीस्तव केंद्र शासनास शिफारस करण्याबाबतच्या सूचना आहेत. त्यानुसार हंगाम २०२१-२२ करिता राज्यस्तरीय समितीच्या दि.२५.११.२०२१ रोजीच्या बैठकीत मंजूरी प्रदान केलेल्या एसओआर च्या आधारावर जिल्हास्तरावर झालेल्या निविदा लक्षात घेऊन जिल्हाधिकाऱ्यांनी शिफारस केलेले वाहतूक दरास राज्यस्तरीय समितीने दि.०७.०६.२०२२ रोजीच्या बैठकीत मान्यता प्रदान केली आहे.

केंद्र शासनाच्या दि.०६.०५.२०१९ च्या पत्रात सदर एसओआर चे दर हे जास्तीत जास्त दोन वर्षे कालावधीकरीता लागू राहतील असे नमूद आहे. सबब, हंगाम २०२१-२२ मधील धान, सीएमआर व भरडधान्य वाहतूकीचेच दर हंगाम २०२२-२३ अंतर्गत १८४७५१९९.७५ किं धान खरेदीनुसार अंदाजे १२३७८३८३.८३ किं सीएमआर राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा योजनेअंतर्गत उपलब्ध करून देण्याच्या हेतून कराव्या लागणाऱ्या वाहतूकीचे दर हे निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यस्तरीय समितीच्या दि.०७.०६.२०२२ रोजीच्या बैठकीत देण्यात आलेल्या मान्यतेनुसार संदर्भ क्र.४ नुसार हंगाम २०२१-२२ करीता मंजूर वाहतूकीचे दर हे हंगाम २०२२-२३ मधील धान, सीएमआर व भरडधान्य वाहतूकीकरीता पुढीलप्रमाणे लागू राहतील.

वाहतूकीचे टप्पे (किमी)	संपूर्ण राज्याकरीता जिल्हाअंतर्गत (खरेदी केंद्र त मिल व मिल ते जिल्हा गोदाम) वाहतूकीचे दर (रु./.क्वि. / कि.मी)	ठाणे व पालघर जिल्ह्याकरीता जिल्हाबाह्य वाहतूकीचे दर (इतर जिल्ह्यातील सीएमआर वाहतूक (रु./.क्वि. / कि.मी)	ठाणे व पालघर जिल्हा वगळता इतर सर्व जिल्ह्यांसाठी जिल्हाबाह्य वाहतूकीचे दर (रु./.क्वि. / कि.मी)
	SoR प्रमाणे	SoR पेक्षा ४३% अधिक	SoR पेक्षा ६५% अधिक
०-८	१.२२	१.७४	२.०१
९ ते २०	०.६८	०.९७	१.१२
२१ ते ४०	०.४७	०.६७	०.७८
४१ ते ८०	०.३७	०.५३	०.६१
८० किमी च्या पुढे	०.२७	०.३९	०.४५

जिल्हाबाह्य वाहतूकीचे प्रस्तुत दर हे शासन आदेशानुसार धान व भरडधान्य उत्पादक जिल्ह्यातील निश्चित केलेल्या बेस गोदामांपासून ते वाहतूक करणाऱ्या जिल्ह्याच्या सीमेपर्यंत अंतराच्या सीएमआर व भरडधान्य वाहतूकीस तसेच, जिल्हाअंतर्गत वाहतूकीचे दर हे मिलरने खरेदी केंद्र ते मिल पर्यंत केलेल्या धान वाहतूकीस व मिल ते बेस गोदामापर्यंत केलेल्या सीएमआर वाहतूकीस लागू राहतील. तसेच, केंद्र शासनाच्या इतर कल्याणकारी योजनांसाठी शासनाच्या आदेशानुसार सीएमआर व भरडधान्य वाहतूक केली असेल तर त्याला ही हे दर लागू असतील.

सदरचा खर्च हा विभागाच्या मागणी क्र.एम-४, मुख्यलेखाशिर्ष ४४०८- अन्न साठवण व वखार साठवणूक यांवरील भांडवली खर्च, ०१-अन्न, १०१- प्रापण व पुरवठा, (०२) प्रापण व वितरण व किंमत नियंत्रण (०२)(१३) मुंबई शहर किमान आधारभूत किंमत योजनेखालील भरडधान्य/ धान वरीलअनुषंगिक खर्च (अनिवार्य) (४४०८०३९१) ५०, इतर खर्च या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

केंद्र शासनाकडून प्राप्त होणारी प्रतीपुर्तीची रक्कम मागणी क्र. एम-४, मुख्यलेखाशिर्ष ४४०८ अन्न साठवण व वखार साठवण यांवरील भांडवली खर्च, ०१-अन्न, १००, भांडवली लेख्यावरील जमा व वसुली, (०३) प्रापण वितरण व किंमत नियंत्रण, (०३) (०१) मुंबई शहर किमान आधारभूत योजनेखालील जमा व वसुली (अनिवार्य) (४४०८०४०६) ७०, वजा वसुली या लेखाशिर्षाअंतर्गत जमा करण्यात यावी.

तसेच, राज्य शासनावरील भाराच्या रकमेची प्रतिपुर्ती मुख्यलेखाशिर्ष २४०८ ०५३८ अंतर्गत करण्यात यावी.

वाहतूक खर्चाच्या प्रदानाची व प्रतिपूर्तीची कार्यवाही करण्यास वित्तीय सल्लागार व उपसचिव यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. सबब, दोन्ही अभिकर्ता संस्थांनी मिलरकडील धान/तांदुळ वाहतूकीची देयके त्यांचे मुख्यालयामार्फत वि.स.व.उ.स कार्यालयास सादर करावी.

सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३४८०/व्यय-१० दि ३१.०५.२०२३ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३११०८१२२४१४७०६ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सतीश सुपे)
शासनाचे सह सचिव

प्रत,

- १) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र स्टेट को. ऑप. मार्केटिंग फेडरेशन लि., कनमूर हाऊस, नरसी नाथा स्ट्रीट, मुंबई-४०० ००९.
- २) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ, आदिवासी विकास भवन, २ रा माळा, राम गणेश गडकरी चौक, जुना आग्रा रोड, नाशिक-२.
- ३) सर्व जिल्हाधिकारी.
- ४) सह सचिव, (एम.एस.पी.), अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई,
- ५) वित्तीय सल्लागार व उपसचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई,
- ६) सर्व उप आयुक्त (पुरवठा).
- ७) सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी/ सर्व अन्न धान्य वितरण अधिकारी.
- ८) सर व्यवस्थापक, (महा.) भारतीय अन्न महामंडळ, ५ वा माळा, राजेंद्रनगर, दत्तपाडा रोड, बोरीवली पूर्व, मुंबई-४०० ०६६.